

Blad met veiligheidsgegevens volgens 91/155/EEG

datum van de druk: 23.10.2001

opnieuw bewerkt op: 23.10.2001

1 Identificatie van de stof of het preparaat en van de vennootschap/ onderneming.

- **Informatie over het produkt**
- **Handelsnaam:** Jet Adjusters Liquid (helder,blauw, bruin, grijs, oranje, violet, wit, geel)
- **Leverancier:**
LANG DENTAL MFG. CO., INC.
175 MESSNER DRIVE
WHEELING, IL 60090
U.S.A.

Tel.: +1-847-215-6622 Fax: +1-847-215-6678
- **inlichtingengevende sector:** Product Information - Tel.: +1-847-215-6622
- **Inlichtingen in noodsituatie:**
Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum
Rijks Instituut voor de Volksgezondheid
Utrecht Tel.: +31-30-2748888

2 Samenstelling en informatie over de bestanddelen.

- **Chemische karakterisering**
- **Beschrijving:** Methylmethacrylaat, Monomeer
- **Gevaarlijke inhoudstoffen:**
80-62-6 methylmethacrylaat < 100%
 Xi, F; R 11-36/37/38-43

3 Risico's.

- **gevaaromschrijving:**

Xi Irriterend
F Licht ontvlambaar

- **speciale gevaaromschrijving voor mens en milieu:**
R 11 Licht ontvlambaar.
R 36/37/38 Irriterend voor de ogen, de ademhalingswegen en de huid.
R 43 Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
- **Classificatiesysteem:**
De classificatie komt overeen met de actuele EG-lijsten, maar is aangevuld met gegevens uit de vakliteratuur en van de onderneming.

4 Eerste hulp maatregelen.

- **Algemene informatie:**
De betrokkenen uit de gevarezone verwijderen en neerleggen.
Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.
- **Na het inademen:**
Veel verse lucht aanvoeren en voor alle zekerheid een arts consulteren.
Bij bewusteloosheid ligging en vervoer in stabiele zijligging.
- **Na huidcontact:**
Onmiddellijk met water en zeep afwassen en goed naspoelen.
Wanneer de huid geïrriteerd blijft, een dokter opzoeken.
- **Na oogcontact:**
De ogen gedurende verscheidene minuten onder stromend water afspoelen terwijl de oogspleet geopend blijft. Bij aanhoudende klachten een dokter raadplegen.
- **Na inslikken:**
Mond spoelen en overvloedig water drinken.
Geen braken teweegbrengen.
Men mag nooit bij een bewusteloos persoon vloeistof toedienen langs de mond.

(Vervolg op blz. 2)

Blad met veiligheidsgegevens volgens 91/155/EEG

datum van de druk: 23.10.2001

opnieuw bewerkt op: 23.10.2001

Handelsnaam: Jet Adjusters Liquid (helder,blauw, bruin, grijs, oranje, violet, wit, geel)

Deskundige medische behandeling inschakelen.

(Vervolg van blz. 1)

5 Brandbestrijdingsmaatregelen.

- **Geschikte blusmiddelen:**
CO₂, bluspoeder of waterstraal. Grotere brand met waterstraal bestrijden of met schuim, dat tegen alcohol bestand is.
- **blusmiddelen die uit veiligheidsoogpunt niet geschikt zijn:** Krachtige waterstraal.
- **Speciaal gevaar van de kant van de stof, zijn verbrandingsprodukten of de gassen die ontstaan:**
Gevaarlijke afbraakprodukten zie 10: Stabiliteit en reactiviteit.
- **speciale beschermende kleding:**
Adembeschermingsapparaat dragen dat niet afhankelijk is van de omgevingslucht.
- **Verdere gegevens**
De aan gevaar blootgestelde tanks met watersproeistraal koelen.
De brandresten en het besmette bluswater moeten overeenkomstig de overheidsvoorschriften worden afgevoerd.
Het besmette bluswater afzonderlijk verzamelen, mag niet in de riolering terechtkomen.

6 Maatregelen bij vrijkomen van de stof of het preparaat.

- **Voorzorgsmaatregelen m.b.t. personen:**
Voor voldoende ventilatie zorgen.
Beschermende kleding aantrekken. Niet beschermde personen op afstand houden.
Bij inwerking van dampen/stof/aërosol adembeveiliging gebruiken.
- **Maatregelen ter bescherming van het milieu:**
Doordringen tot in afvalwater, riolering, putten of kelders verhinderen.
Mag niet in riolering of afvalwater terechtkomen.
Niet in de ondergrond/bodem laten terechtkomen.
- **Procedure voor het reinigen/opnemen:**
Mit nicht brennbarem Aufsaugmaterial (z.B. Sand, Erde, Kieselgur) aufnehmen.
Voor voldoende ventilatie zorgen.
Besmet materiaal zoals afval volgens punt 13 verwijderen.
In speciale tanks voor terugwinning of afvoering verzamelen.

7 Hantering en opslag.

- **Hantering:**
- **Informatie m.b.t. veilig hanteren:**
Tegen hitte en directe zonnestrallen beschermen.
Voor goede ventilatie/afzuiging op de werkplaatsen zorgen.
Voor een goede ventilatie zorgen (ook voor de vloeren) (dampen zijn zwaarder dan lucht).
Aanraking met de ogen en de huid vermijden.
Vermijd het inademen van dampen.
- **Informatie m.b.t. brand- en ontploffingsgevaar:**
Onststekingsbronnen op afstand houden - niet roken.
Maatregelen treffen tegen ontlading van statische elektriciteit.
Tegen ontploffing beschermde toestellen/armaturen en vonkvrije werktuigen gebruiken.
Dampen kunnen samen met lucht een ontplofbaar mengsel vormen.
- **Opslag:**
- **Eisen ten opzichte van opslagruimte en tanks:**
Op een koele plaats bewaren.
Bij opslag plaatselijke voorschriften voor opslag van brandbare vloeistoffen naleven.
- **Informatie m.b.t. gezamenlijke opslag:**
Verwijderd houden van eet- end drinkwaren.
Bij gezamenlijke opslag de plaatselijke voorschriften voor opslag van brandbare vloeistoffen naleven.
- **Verdere inlichtingen over eisen m.b.t. de opslag:**
Tegen hitte en directe zonnestrallen beschermen.
Koel en droog bewaren in goed gesloten vaten.
Tegen luchtvochtigheid en water beschermen.
Tegen verontreinigingen beschermen.
- **Aanbevolen opslagtemperatuur < 25°C**

(Vervolg op blz. 3)

Blad met veiligheidsgegevens volgens 91/155/EEG

datum van de druk: 23.10.2001

opnieuw bewerkt op: 23.10.2001

Handelsnaam: Jet Adjusters Liquid (helder,blauw, bruin, grijs, oranje, violet, wit, geel)

(Vervolg van blz. 2)

- **Opslagklasse:** 3A Ontvlambare vloeibare stoffen
- **VbF A I**

8 Maatregelen ter beheersing van blootstelling/persoonlijke bescherming.

- **Aanvullende gegevens m.b.t. de inrichting van technische installaties:**
Geen aanvullende gegevens. Zie 7.
- **Bestanddelen met grenswaarden die m.b.t. de werkruimte in acht genomen moeten worden:**
80-62-6 methylmethacrylaat
MAC 100 mg/m³, 50 ml/m³
Wettelijke grenswaarde>advieswaarde WGD
- **Aanvullende gegevens:**
Als basis dienden lijsten die bij opstelling geldig waren.
Advies van de firma:
50 ppm, 205 mg/ m³, 8 Hr. TWA;
100 ppm, 410 mg/ m³ 15 min. STEL
- **Persoonlijke beschermingsvoorzieningen:**
- **Algemene beschermings- en gezondheidsmaatregelen:**
Verwijderd houden van eet- en drinkwaren.
Verontreinigde kleding onmiddellijk uittrekken.
Vóór de pauze en aan het einde van werktijd handen wassen.
Aanraking met de ogen en de huid vermijden.
- **Ademhalingsbescherming:**
Bij korte of geringe belasting ademfiltertoestel; bij intensieve resp. langdurige expositie een van de omringende lucht onafhankelijk ademhalingstoestel gebruiken.
Filter voor kortstondig gebruik:
Filter AX.
- **Handbescherming:** Veiligheidshandschoenen.
- **Oogbescherming:** Nauw aansluitende veiligheidsbril.
- **Lichaamsbescherming:** Draag geschikte beschermende arbeidskleding.

9 Fysische en chemische eigenschappen.

- **Vorm:** Vloeistof
- **Kleur:** Verschillend, naargelang van kleuring
- **Reuk:** bijtend
- **Toestandsverandering**
 - **Smeltpunt/smeltbereik:** -48°C
 - **Kookpunt/kookpuntbereik:** 101°C
- **Vlampunt:** 11,5°C
- **Ontstekingstemperatuur:** 430°C
- **Zelfontsteking:** Het produkt ontbrandt niet uit zichzelf.
- **Ontploffingsgevaar:** Het produkt is niet ontploffingsgevaarlijk, maar de vorming van ontploffingsgevaarlijke damp-/luchtmengsels is mogelijk.
- **Ontploffingsgrenzen:**
 - **onderste:** 2,1 Vol %
 - **bovenste:** 12,5 Vol %
- **Stoomdruk bij 20°C:** 47 hPa
- **Dichtheid bij 20°C:** 0,94 g/cm³
- **Oplosbaarheid in/mengbaarheid met:**
 - **Water bij 20°C:** 1,6 g/l

10 Stabiliteit en reactiviteit.

- **Thermische afbraak / te vermijden omstandigheden:**
Geen afbraak bij opslag en handling volgens voorschrift.

(Vervolg op blz. 4)

Blad met veiligheidsgegevens volgens 91/155/EEG

datum van de druk: 23.10.2001

opnieuw bewerkt op: 23.10.2001

Handelsnaam: Jet Adjusters Liquid (helder,blauw, bruin, grijs, oranje, violet, wit, geel)

(Vervolg van blz. 3)

Let op voldoende inhibitie
Polymerisatiegevaar door verhitting

• **te vermijden stoffen:**

Azoverbindingen
Peroxideverbindingen
Oxidanten
Sterke zuren
Alkalische stoffen

• **Gevaarlijke reacties** Geen gevaarlijke reacties bekend.

• **Gevaarlijke afbraakprodukten:**

Bij een brand en bij temperaturen kan vrijkomen:
Koolmonoxyde en kooldioxyde

11 Toxicologische informatie.

• **Acute toxiciteit:**

• **Indelingsrelevantie LD/LC50-waarden:**

80-62-6 methylmethacrylaat

Oraal LD50 7990 mg/kg (rat)

• **Primaire aandoening:**

• **op de huid:**

Prikkelt de huid en de slijmvliezen
Langdurig of herhaaldelijk huidcontact kan dermatitis veroorzaken.

• **aan het oog:** Prikkeling

• **Overgevoeligheid:** Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.

• **Aanvullende toxicologische informatie:**

Het produkt vertoont op grond van het berekeningsprocédé van de algemene classificatie-richtlijnen van de EG voor voorbereidingen in de laatste geldige redactie de volgende gevaren:
prikkelend

Het inademen van geconcentreerde dampen en orale opname leiden tot narcose-gelijke toestanden en hoofdpijn, duizeligheid enz.

12 Ecologische informatie.

• **Gegevens m.b.t. eliminatie (persistentie en afbreekbaarheid):**

• **Verdere informatie:**

Volgens de OECD criteria niet gemakkelijk afbreekbaar (not readily biodegradable)

• **Gedrag in milieu-compartmenten:**

• **Mobiliteit en bio-accumulatie-potentiaal:** Het product is nauwelijks biologisch accumuleerbaar

• **ecotoxische effecten:**

• **Aquatische toxiciteit:**

80-62-6 methylmethacrylaat

EC50/48h 69 mg/L (daphnia magna)

EC50/96h 170 mg/L (selenastrum capricornutum)

LC50/96h 130 mg/L (fathead minnow)

• **Algemene informatie:**

Gevaar voor water klasse 1 (D) (Zelfclassificatie): gevaar voor water klein

Volgens aanhangsel 4 van de bestuursmaatregel betreffende waterbedreigende stoffen (VwVwS) van 17/05/1999.

Niet onverdund of in grote hoeveelheden lozen in grondwater, in oppervlaktewater of in de riolering.
Bedreiging van het drinkwater in geval van indringing van grotere hoeveelheden in de ondergrond of in waters.

13 Instructies voor verwijdering.

• **Produkt:**

• **Aanbeveling:**

Mag niet tesamen met huisvuil gestort worden of in de riolering terechtkomen.
Afstoffen opslaan volgens de regionale voorschriften

• **Niet gereinigde verpakkingen:**

• **Aanbeveling:**

Niet besmette verpakkingen kunnen een recycling ondergaan.

(Vervolg op blz. 5)

Blad met veiligheidsgegevens volgens 91/155/EEG

datum van de druk: 23.10.2001

opnieuw bewerkt op: 23.10.2001

Handelsnaam: Jet Adjusters Liquid (helder,blauw, bruin, grijs, oranje, violet, wit, geel)

Afvalverwijdering volgens overheidsbepalingen.

(Vervolg van blz. 4)

14 Informatie met betrekking tot het vervoer.

- **Vervoer over land ADR/RID (grensoverschrijdend):**
- **ADR/GGVS/E klasse:** 3 Brandbare vloeistoffen
- **cijfer/letter:** 3b
- **Kemler-getal:** 33
- **UN-nummer:** 1247
- **Omschrijving van het goed:** Methylmethacrylaat, monomeer, gestabiliseerd

- **Vervoer per zeeschip IMDG:**
- **IMDG-klasse:** 3.2
- **UN-nummer:** 1247
- **Verpakkingsgroep:** II
- **EMS-nummer:** 3-07
- **MFAG:** 330
- **Marine pollutant:** Neen
- **Juiste technische benaming:** Methyl methacrylate monomer, stabilized

- **Luchtvervoer ICAO-TI en IATA-DGR:**
- **ICAO/IATA-klasse:** 3
- **UN/ID-nummer:** 1247
- **Verpakkingsgroep:** II
- **Juiste technische benaming:** Methyl methacrylate monomer, stabilized

15 Wettelijk verplichte informatie.

- **Kentekening volgens EEG-richtlijnen:**
Het produkt is volgens de EG-richtlijnen/GefStoffV (de verordening inzake gevaarlijke stoffen) geclassificeerd en gekenmerkt.
- **Kenletter en gevaaromschrijving van het produkt:**
Xi Irriterend
F Licht ontvlambaar
- **Gevaaraanduidende componenten voor de etikettering:**
methylmethacrylaat
- **R-zinnen:**
11 Licht ontvlambaar.
36/37/38 Irriterend voor de ogen, de ademhalingswegen en de huid.
43 Kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid.
- **S-zinnen:**
9 Op een goed geventileerde plaats bewaren.
16 Verwijderd houden van ontstekingsbronnen - Niet roken.
24 Aanraking met de huid vermijden.
26 Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met overvloedig water afspoelen en deskundig medisch advies inwinnen.
33 Maatregelen treffen tegen ontladingen van statische elektriciteit.
37 Draag geschikte handschoenen.
60 Deze stof en de verpakking als gevaarlijk afval afvoeren.
- **Nationale voorschriften:**
- **Classificatie volgens VbF:** A I
- **Gevaarklasse v. water:** WGK 1 (Zelfclassificatie): weinig gevaarlijk voor water.

16 Overige informatie.

Deze gegevens zijn gebaseerd op de huidige stand van onze kennis. Zij beschrijven echter geen garantie van produkteigenschappen en vestigen geen contractuele rechtsbetrekking.

(Vervolg op blz. 6)

Blad met veiligheidsgegevens volgens 91/155/EEG

datum van de druk: 23.10.2001

opnieuw bewerkt op: 23.10.2001

Handelsnaam: Jet Adjusters Liquid (helder,blauw, bruin, grijs, oranje, violet, wit, geel)

(Vervolg van blz. 5)

- **Blad met gegevens van de afgifte-sector**
KFT-Chemieservice Marienstr. 3 D-64347 Griesheim
Postfach 1451 D-64345 Griesheim
- Tel.: +49-6155-823241 Fax: +49-6155-823246
- **contact-persoon:** Angelika Torges

NL